

1
Бектеші
08.04.24
Сам

«Ертөстік» бөбекжай-бақшасы»

Кеңес

Тақырыбы: «Мектепке дейінгі ұйымның жағдайындағы Ата-ана,
бала, педагог ынтымақтастық жұмысының үлгісі»

Дайындаған: психолог Назарова А

08. 04. 2024 жыл

Баланы бұзуға, түзеуге себеп болатын
бір шарт – жас күнде көрген өнеге
Жүсіпбек Аймауытов

Бүгінгі таңда болып жатқан өміріміздегі өзгерістерге байланысты педагогтар мен ата-аналардың бала тәрбиелеудегі жауапкершілігі арта түсуде. Балаларды оқыту мен тәрбиелеуде отбасының басты рөлде екенін айта отырып, бірлесе жұмыс жасау керек. Әрбір педагог ата-аналармен қарым-қатынас жасауда түрлі тәсілдерді, қазіргі жаңа технологияларды пайдалана отырып, ата-ананың қызығушылығын арттыру мақсатында жұмыс жасаса, ата-ананың балабақшаға, тәрбиешіге деген көзқарасы өзгереді.

Отбасы тәрбиесінде кездесетін сәтсіздіктер ата-аналардың педагогикалық сауатсыздығынан және оларда тәрбие жұмысын жүргізуге қажетті тәжірибенің жоқтығынан болады. Балаларды тәрбиелеудің дұрыс жолын табу үшін ата-аналарға көмектесу тәрбиешілердің бірден бір міндеті болып табылады. Баланың тәрбие алуына қоғамнан өз орнын табуына жағдай жасауына әрбір ата-ана педагогика-психологиялық әдіс-тәсілдерге сүйенгені дұрыс. Ата-аналардың барлығы да жақсы, алайда тіпті нағыз керемет адамның өзі де өмірдегі ойлау стерео типіне байланысты білімінің жетіспеушілігінен (мысалы, жас ерекшеліктері), тәжірибесінің аздығынан қателесуі мүмкін. Сондықтан, кейбір жағдайларда ата-аналар өздерінің пікірлерін жалғыз дұрыс пікір деп санап, ешкімді тыңдағысы келмей, мәселеден бастарын аулақ салып барлығы дұрыс деп көрсететіндері кездесіп жатады. Бала үшін басты мәселе үнемі қолдары босамайтын және оған уақытының бір бөлігін қиюға қолдары тимейтін жақын адамдар түсінбестірі болып табылады. Балалар көбінесе ықылас, қамқорлық, қолдау, мейірімді қарым-қатынастың тапшылығынан азап тартады. Алуан түрлі ата-аналар кездеседі, сол себепті олармен өзара қарым-қатынас құру барысында тәрбиешіге қиындықтар тууы мүмкін. Бала балабақшаға жалғыз келмейді, олар бізге ата-аналарымен және жақын туыстарымен келеді. Балабақшаға келген кезде әрбір ересек адам кездейсоқ жүрген адам емес. Ол бала үшін белгілі бір ақпарат көзі болып табылады. Балабақша жайында ересектердің балаға айтқан ақпараты жағымды болған сайын педагог пен бала арасындағы өзара іс-әрекет үйлесімді болады. Бұл үрдіс екі жақты, сондықтан бала тарапынан жағымды қарым-қатынас ата-аналардың балабақшаға қатынасын және оның педагогикалық ұжыммен ынтымақтастығы сапасына әсерін тигізеді. Мақаламда жас, жұмысты енді бастап келе жатқан тәрбиешілер мен ата-аналарымыздың арасындағы қатынас барысында өзара түсіністікке қол жеткізудің бірқатар жақсы танымал, кейбір жағдайда аңғармай жіберіп алатын тиімді тәсілдеріне көңіл аударғым келеді. Сонымен, ата-ана балабақшаға жұмыс пен үй, тірлік пен қамқорлық әлемінен келеді, алайда оның көңіл күйі әрқашан да шаттықта бола бермейді. Оны тәрбиешінің қалай қарсы алуының өзі олардың бұдан арғы диалогы дұрыс қалыптасуына әсерін тигізеді. Көптеген тәрбиешілердің үндемей келіп немесе немқұрайлы сәлем беріп қабағы түнерген ата-аналарды қарсы алуы ықтимал. Ата-аналардың осындай мінез құлық стерео типін өзгертуге көмек көрсету аса маңызды.

Мысалы: төмендегідей жасауға болады; ата-ананың аты-жөні қалай екенін еске түсіріңіз, оны жылы шырай қалыпта елестетіңіз, күлімсіреңіз, оны сенімді түрде өсіммен атаңыз, көзіне қарап тұрып сәлемдесіңіз. Сіздің баланы және оның ата-

анасын көргеніңізге қуанышты екендігіңіз туралы сөзіңіз оның нәтижесін арттырады. Өрине бірінші кезден бастап мұндай нәтижеге қол жетпеуі мүмкін, алайда тәрбиешінің шыдамдылығы мен табандылығы біршама уақыттан кейін ата-ананың мейірімді және ілтипатты қатынасы өзіндік үлесін алуға ұмтылатындығына себеп болады. Тәрбиешінің мұндай қарым-қатынасын көрген балалар тез арада жағымды сөздер айтуға дағдыланады және өздері де мейірімділік пен жылы шырайлықтың үлгісін көрсетеді. Ата-анамен әңгіме барысында оны жиі-жиі есімімен атап айту пайдалы, өйткені осының өзі кез келген адамды қоршаған топтағы адамдардан ерекшелейді; ата-ананы есімімен айту тәрбиешінің оған мүдделі екендігін және ықыласпен қарайтындығын көрсетеді, бұл өзара қарым-қатынастағы қашықтықты сақтайды. Енді ата-ана арасындағы маңызды диалог – көңіл қоя тыңдау жайында. Ата-ананың қандай да болмасын пікір немесе сенімдерді айту барысында өзінің табандылығы мен артық негативін азайту үшін оны ықыласпен тыңдау қажет, бұл тәрбиешінің ата-ананың не айтып тұрғандығын нақты білдіруін көрсетеді. Ата-анамен сындарлы өзара қарым-қатынастың тағы бір маңызды элементі – бұл тәрбиешінің жағымды ойды пайдалану қабілеті, яғни кез келген қалыптасқан жағдайдан жағымды нәрсе көру. Кез келген жағдайда көңіл қоя тыңдау арқылы мейірімділік, жарқын жүзділік және құрмет таныта отырып, ата-аналардың алдында жағымды қасиеттерін аша отырып, сіз күнделікті мына қарбалас өмірде оған өдемілік пен жарқындықты көруге, кез келген қиын жағдайда пайдалы тәжірибе алуды, жылдам өтіп бара жатқан күндерден қуаныш пен бақытты сәттерді табуға және ләззат алуға мүмкіндік бересіз. Сіз оларға өз баласын сүйіспеншілік пен қолдау, түсіністік пен табыстылыққа деген сенімнің қоршауында өсіруіне жағдай жасайсыз. Ата-аналармен «Педагог пен ата-ана арасындағы қарым-қатынас қ

үздіреттілігін арттыру жолдары» атты тренинг-семинар ұйымдастыруға болады.

Мақсаты:

Ата-аналарды мектепке дейінгі ұйымдарға тарту, баланы тәрбиелеу мен дамыту процесінде өзара әрекеттерінің түрлі стратегияларын құру, отбасылық тәрбиені іске асыруда психологиялық, педагогикалық қолдау көрсету.

Кеңес

*Мектепке дейінгі ұйымның жағдайындағы
«Ата-ана, бала, педагог» ынтимақтасстық
жұмысының үлгісі.*

